

VŠEOBECNÉ POJISTNÉ PODMÍNKY PRO ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ

ze dne 1. 4. 2002

Úvodní ustanovení

Životní pojištění, které sjednává ČSOB Pojišťovna, a. s., člen holdingu ČSOB (dále jen „pojišťovna“), se řídí Občanským zákoníkem č. 40/1964 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „OZ“), ujednáními pojistné smlouvy, těmito Všeobecnými pojistnými podmínkami pro životní pojištění (dále jen „VPP“) a případnými doplňkovými nebo zvláštními pojistnými podmínkami pojištětele pro daný pojistný produkt. Veškeré pojistné podmínky pojištětele vztahující se k pojištění sjednanému pojistnou smlouvou jsou její nedílnou součástí.

Společná ustanovení

Článek 1 – Výklad pojmů

Tyto VPP vymezují následující pojmy:

Pojištník – fyzická nebo právnická osoba způsobila k právním úkonům, která uzavřela pojistnou smlouvu a je povinna platit pojistné; je-li pojištníkem fyzická osoba, je nutnou podmínkou uzavření pojistné smlouvy její zletilost.

Pojištěný – fyzická osoba, na jejíž život nebo zdraví se pojištění vztahuje.

Operátní osoba – osoba, které vzniká právo na pojistné plnění podle pojistné smlouvy nebo OZ, je-li pojistnou událostí smrt pojištěného.

Pojistná smlouva – právní dokument v písemné formě, který obsahuje konkrétní podmínky pojištění závazné pro obě smluvní strany, vzniká na základě návrhu na uzavření pojistné smlouvy a jeho přijetí smluvními stranami. Odkazují-li pojistné podmínky na pojistnou smlouvu, rozumí se pojistnou smlouvou jak vlastní ujednání pojistné smlouvy, tak veškeré pojistné podmínky, které jsou v souladu s „úvodními ustanoveními“ těchto VPP její nedílnou součástí.

Pojistka – písemné potvrzení pojištětele o uzavření pojistné smlouvy.

Pojistná doba – doba, na kterou je sjednáno pojištění. Pojištění lze sjednat buď na dobu určitou (se sjednaným koncem pojištění) nebo na dobu neurčitou.

Pojistné – úplata za poskytnutou pojistnou ochranu, jejíž výše je stanovena v pojistné smlouvě. Pojistné lze platit za dohodnutá pojistná období – tj. *běžné pojistné*, nebo najednou za celou pojistnou dobu – tj. *jednorázové pojistné*.

Pojistné období – časový interval dohodnutý v pojistné smlouvě pro placení běžného pojistného.

Pojistná událost – nahodilá událost blíže označená v pojistné smlouvě, se kterou je spojen vznik povinnosti pojištětele poskytnout pojistné plnění.

Pojistné plnění – plnění, které je pojišťovna povinen poskytnout, nastala-li pojistná událost; pojišťovna je poskytnoute v souladu s obsahem pojistné smlouvy, a to buď ve formě jednorázové částky nebo opakovaného plnění (např. důchodu). Pojistné plnění je splatné dle zásad obsažených v čl. 13 těchto VPP.

Pojistná částka – částka, ze které se stanoví výše plnění v případě pojistné události v souladu se zněním pojistné smlouvy.

Hodnota pojištění – hodnota příslušné rezervy, včetně připsaných podílů na zisku - nestanoví-li pojistná smlouva jinak - náležející ke každé jednotlivé smlouvě životního pojištění, z něhož se vyplácí pojistné plnění při dožití nebo u kterého vzniká nárok na odbytí. Stanoví se k určitému časovému okamžiku podle pojistné technických zásad.

Odbytné – částka, kterou pojišťovna vyplácí při zániku pojištění, a to v případech blíže stanovených pojistnými podmínkami pojištětele.

Sazebník administrativních poplatků a limitů (dále jen „sazebník“) – dokument pojištětele obsahující aktuální hodnoty administrativních poplatků a dalších limitů pro daný pojistný produkt; při stanovení konkrétní výše daného poplatku nebo limitu postupuje pojišťovna v souladu s čl. 16 odst. 6 VPP. Sazebník je k dispozici na všech obchodních místech pojištětele.

Článek 2 – Druhy pojištění

- Pojišťovna v rámci životního pojištění může sjednat:
  - pojištění pro případ smrti, pojištění pro případ dožití, pojištění pro případ smrti nebo dožití
  - pojištění prostředků na výživu dětí
  - důchodové pojištění
  - pojištění dle písm. a) až c) spojené s investičním fondem
  - pojištění ve formě kapitalizace
  - pojištění pro případ úrazu nebo nemoci, je-li doplňkem pojištění dle písm. a) až e)
- Pojišťovna může sjednat i jiné druhy životního pojištění. Nemí-li takové pojištění upraveno pojistnou smlouvou, platí pro něj ustanovení těchto VPP, která jsou mu považována i účelem nejbližší.
- V jedné pojistné smlouvě lze s životním pojištěním sjednat i další druhy pojištění, a to, není-li v pojistné smlouvě sjednáno jinak, formou vedlejšího pojištění. Pro ně pak platí i pojistné podmínky příslušného druhu pojištění. Veškerá vedlejší pojištění sjednaná s životním pojištěním zanikají nejpozději zánikem tohoto životního pojištění.

Článek 3 – Uzavření pojistné smlouvy

- Návrh na uzavření pojistné smlouvy musí mít vždy písemnou formu.
- Jeho součástí jsou písemné dotazy pojištětele vztahující se ke sjednání pojištění včetně dotazů týkajících se zdravotního stavu pojištěného. Pojištník i pojištěný jsou povinni odpovědět pravdivě a úplně na všechny písemné dotazy pojištětele týkající se sjednávání pojištění. To platí, i jde-li o změnu pojištění. Vědomě nepravdivé nebo neúplné odpovědi mohou mít za následek postup pojištětele podle příslušných ustanovení OZ nebo těchto VPP.

Článek 4 – Počátek a konec pojištění

- Počátek pojištění je v 00:00 hodin dne sjednaného v pojistné smlouvě jako počátek pojištění.
- Pojištění nejpozději končí uplynutím stanovené doby pojištění, a to ve 24:00 hodin dne sjednaného v pojistné smlouvě jako konec pojištění.

Článek 5 – Pojistka

- Pojišťovna vydá pojištníkovu pojistku jako písemné potvrzení o uzavření pojistné smlouvy.
- Dojde-li ke ztrátě nebo zničení pojistky, vydá pojišťovna pojištníkovu na jeho žádost a náklad druhopis tohoto potvrzení.
- Vystavením druhopisu pojistky pozbývá originál nebo již dříve vydané druhopisy platnosti.

Článek 6 – Pojistné

- Výši pojistného určuje pojišťovna pro jednotlivé pojistné produkty. Výše pojistného a délka pojistného období je uvedena v pojistné smlouvě. Běžné pojistné je splatné prvního dne pojistného období a jednorázové pojistné dnem počátku pojištění.
- Je-li výše pojistného závislá též na věku pojištěného, považuje se za jeho věk rozdíl mezi kalendářním rokem počátku pojištění a kalendářním rokem, v němž se pojištěný narodil.
- Je-li výše pojistného závislá též na zdravotním stavu pojištěného, je pojišťovna oprávněn se souhlasem pojištníka výši pojistného přiměřeně upravit v závislosti na zvýšeném riziku.
- Pojišťovna je oprávněn odečíst si případné dlužné pojistné od vypláceného plnění v pojištění náležejícího osobě pojištníka, a to ze všech pojistných smluv uzavřených s pojišťovnou.
- Pojišťovna je oprávněn použít případné přeplatky pojistného na úhradu pojistného za další pojistná období.

Článek 7 – Důsledky neplacení pojistného

- Není-li běžné pojistné za první pojistné období nebo jednorázové pojistné uhrazeno do tří měsíců od data jeho splatnosti, zanikne pojištění uplynutím této lhůty.
- Není-li běžné pojistné za další pojistné období zapláceno do šesti měsíců od data jeho splatnosti, zanikne pojištění, není-li v pojistných podmínkách pro daný pojistný produkt ujednáno jinak, uplynutím této lhůty v důsledku neplacení pojistného bez náhrady.

Článek 8 – Výpověď pojištění

- V souladu s ust. § 800 odst. 2 OZ se ujednává, že pojištění může vypovědět každá ze smluvních stran do dvou měsíců po uzavření pojistné smlouvy. Výpovědní lhůta je osmidená a počíná běžet od následujícího dne po doručení písemné výpovědi druhé smluvní straně. Jejím uplynutím pojištění zaniká.
- Pojištník dále může pojištění, u kterého je sjednáno běžné pojistné, písemně vypovědět ke konci každého pojistného období. Výpověď musí být dána alespoň šest týdnů před jeho uplynutím. Pojištění za jednorázové pojistné může pojištník kromě výpovědi dle odst. 1 tohoto článku písemně vypovědět k poslednímu dni každého kalendářního měsíce. Výpověď musí být podána alespoň šest týdnů před dnem, k němuž je uplatňována.
- Vznikl-li již k datu zániku pojištění výpověď dle odst. 1 a 2 tohoto článku nárok na odbytné, vyplácí pojišťovna pojištníkovu odbytné. Nevznikl-li ještě nárok na odbytné, zaniká pojištění bez náhrady.

Článek 9 – Odbytné

Podmínky vzniku nároku na odbytné stanoví pojišťovna v pojistných podmínkách pro daný pojistný produkt.

Článek 10 – Odstoupení od smlouvy, odmítnutí plnění

- Zanikne-li pojištění odstoupením pojištětele od smlouvy podle ust. § 802 odst. 1 OZ, jsou si účastníci pojištění povinni vrátit vzájemně poskytnutá plnění. Pojišťovna je povinen vrátit pojištníkovu zaplacené pojistné, které je oprávněn snížit o náklady, jež mu vznikly v souvislosti s uzavřením a spravováním pojistné smlouvy. Osoba, již bylo na základě této pojistné smlouvy poskytnuto plnění, je povinna jej pojišťovně vrátit.

- Zanikne-li pojištění odmítnutím plnění pojišťovnou podle ust. § 802 odst. 2 OZ, vyplácí pojišťovna pojištníkovu odbytné, vznikl-li již na něj u pojištění nárok.

Článek 11 – Změny pojištění

- Není-li v pojistných podmínkách pojištětele pro daný pojistný produkt stanoveno jinak, realizují se jakékoliv změny týkající se pojištění již sjednaného včetně změn jeho rozsahu na základě vzájemné dohody pojištníka s pojišťovnou. Dohoda mezi smluvními stranami musí mít písemnou formu, jinak je neplatná.
- Pojišťovna má právo na úhradu nákladů, které mu provedením změny vzniknou, a je též oprávněn o tyto náklady snížit hodnotu pojištění.
- Pojišťovna má právo sjednanou dohodu o změně vypovědět do tří měsíců od data jejího uzavření, výpovědní lhůta je osmidená. Uplynutím výpovědní lhůty pozbývá dohoda o změně pojištění platnosti.

Článek 12 – Zproštění od placení pojistného

Podmínky vzniku nároku na zproštění od povinnosti platit pojistné stanoví pojišťovna v pojistných podmínkách pro daný pojistný produkt.

Článek 13 – Plnění v pojištění

- Z pojištění je pojišťovna povinen poskytnout pojistné plnění, nastane-li pojistná událost v souladu s obsahem pojistné smlouvy. Je-li to v pojistné smlouvě ujednáno, může z něj poskytovat i jiné druhy plnění.
- Poskytuje-li pojišťovna v pojištění pojistné plnění a není-li v pojistné smlouvě ujednáno jinak, poskytnete je pojištěnému a v případě, že pojistnou událostí je smrt pojištěného, poskytnete je oprávněné osobě.
- Z pojištění pojišťovna poskytuje buď jednorázové nebo opakované plnění (např. důchod), a to podle toho, co bylo ujednáno v pojistné smlouvě.
- Důchod se vyplácí za dohodnutá období, která se počítají od prvního dne v měsíci, ve kterém právo na výplatu důchodu vzniklo.
- Rozsah pojistného plnění je určen v pojistných podmínkách pro daný pojistný produkt.
- Kdo má právo na pojistné plnění v pojištění, je bez zbytečného odkladu povinen pojišťovně písemně oznámit, a to na příslušném tiskopise pojištětele, že nastala pojistná událost. Dále je povinen v souladu s ust. § 799 odst. 2 OZ předložit i další doklady požadované pojišťovnou, pokud mají vliv na stanovení povinnosti pojištětele plnit a na výši pojistného plnění. Pojišťovna rovněž může provést šetření pojistné události sám.
- Je-li pojistnou událostí smrt pojištěného, pojišťovna při oznámení pojistné události dle odst. 6 tohoto článku vždy požaduje i předložení pojistky, ověřené kopie úmrtního listu a podrobné lékařské nebo úřední zprávy o příčině smrti; v případě dožití se dne konce pojištění pojištěným požaduje pojišťovna vždy i předložení pojistky.
- Pojistné plnění je splatné do patnácti dnů, jakmile pojišťovna skončil šetření nutné k zjištění rozsahu pojištětele plnit. Šetření musí být provedeno bez zbytečného odkladu; nemůže-li být skončeno do jednoho měsíce po tom, kdy se pojišťovna o pojistné události dozvěděl, je pojišťovna povinen poskytnout pojištěnému na požádání přiměřenou zálohu.
- Osoba, již má být plnění v pojištění pojištětelem vyplaceno, je povinna podrobit se identifikaci v souladu se zákonem č. 61/1996 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti, ve znění pozdějších předpisů.

Článek 14 – Omezení pojistného plnění, výluky v pojištění

- Není-li pojistnou smlouvou ujednáno jinak, pojištění se vztahuje na pojistné události v ní vymezené, které v době trvání pojištění nastanou kdekoliv.
- Nastala-li u pojištěného pojistná událost v souvislosti s jedním, jímž jinému způsobil těžkou újmu na zdraví nebo smrt, je pojišťovna oprávněn snížit nebo neposkytnout pojistné plnění. Je-li pojistnou událostí smrt pojištěného, je pojišťovna oprávněn pojistné plnění pouze snížit.
- Osoba, které má smrt pojištěného vzniknout právo na pojistné plnění, tohoto práva nenabude, způsobila-li pojištěnému pojistnou událost úmyslným trestným činem, o kterém bylo ukončeno přípravné řízení v rámci trestního řízení. Pojišťovna rovněž není povinen poskytnout pojistné plnění pojištěnému, který si sám způsobil pojistnou událost výše uvedeným činem.
- Nastala-li u pojištěného pojistná událost pod vlivem alkoholu nebo jiných omamných, toxických, psychotropních či ostatních látek způsobilych nepřiměřeně ovlivnit psychiku člověka nebo jeho ovládací nebo rozpoznávací schopnosti nebo sociální chování, je pojišťovna oprávněn snížit, případně neposkytnout pojistné plnění. Je-li pojistnou událostí smrt pojištěného, je pojišťovna oprávněn pojistné plnění pouze snížit.

- Pojistitel není povinen poskytnout pojistné plnění, nastala-li u pojištěného pojistná událost v přímé nebo nepřímé souvislosti s válečným konfliktem, bojovými nebo válečnými akcemi, vzpourami, povstáními a nepokoji.
- Pojistitel není dále povinen poskytnout pojistné plnění za pojistnou událost, kterou pojištěný utrpěl resp. která nastala při řízení motorového vozidla, plavidla či letadla, pro něž neměl příslušné oprávnění k řízení, nebo ke které došlo při letech, u nichž, s vědomím pojištěného, použité letadlo nebo pilot neměl úřední povolení, nebo které byly provedeny proti úřednímu předpisu nebo bez vědomí či proti vůli držitele letadla, dále za pojistnou událost, ke které došlo při účasti pojištěného na soutěžích a závodech motorových vozidel, letadel nebo plavidel a přípravných jízdách, letech nebo plavbách k nim (trénink). Rizika zde uvedená v souvislosti se soutěžími a závody lze pojistit na základě zvláštní dohody s pojistitelem.
- Není-li v pojistné smlouvě stanoveno jinak, pojistitel není povinen poskytnout pojistné plnění, zemřel-li pojištěný do dvou měsíců od počátku pojištění v důsledku zdravotních potíží, kterými trpěl již před sjednáním pojištění a které uvedl při uzavření pojistné smlouvy.
- Pojistitel není povinen poskytnout pojistné plnění za smrt pojištěného nebo za pojistnou událost, která nastala následkem sebevraždy nebo pokusu o ni.
- Pojistitel je oprávněn snížit pojistné plnění za pojistnou událost, která nastala v souvislosti s protiprávním jednáním pojištěného, o kterém bylo pravomocně rozhodnuto orgánem veřejné správy ve správním řízení nebo o kterém bylo ukončeno přípravné řízení v rámci trestního řízení.
- Nastala-li pojistná událost, kterou je smrt pojištěného, za okolností specifikovaných v odst. 5 až 8 tohoto článku, pojistitel v souladu s ustanoveními těchto odstavců neplní pouze v případě, že u pojištění nevzniká nebo u pojištění dosud nevznikl nárok na odbytné. Vznikl-li již u pojištění nárok na odbytné, pojistitel pojistné plnění za smrt pojištěného pouze sníží, a to na hodnotu odbytného.
- Poruší-li pojištěný ujednání čl. 16 odst. 10 a má-li tato skutečnost vliv na šetření nutné ke zjištění rozsahu povinnosti pojistitele plnit, vyhrazuje si pojistitel právo snížit nebo neposkytnout pojistné plnění.
- Pojistitel není dále povinen poskytnout pojistné plnění v dalších případech uvedených v pojistné smlouvě nebo v pojistných podmínkách pro daný pojistný produkt.

Článek 15 – Podíl na zisku

- Podílem na zisku se rozumí rozdělení pojistné technických přebytků rezervy pojistného životních pojištění přímo do jednotlivých platných pojistných smluv, a to podle pojistné technických zásad.

- Tyto přebytky jsou tvořené dosažením vyšších výnosů z investování prostředků příslušné rezervy. Stanovují se jednou ročně na základě výsledků a termínu roční účetní uzávěrky a zvyšují hodnotu pojištění, kromě pojištění, z nichž se již vyplácí důchod, a pojištění, kde investiční riziko nese pojistník.
- U pojistných smluv, z nichž se již vyplácí důchod, budou přebytky vypláceny formou valorizace důchodu.
- U pojistných smluv, kde investiční riziko nese pojistník, budou výnosy připsovány do jednotlivých pojistných smluv podle počtu podílů a druhu zvolených investičních instrumentů.

Článek 16 – Zvláštní ujednání

- Všechny platby učiněné v souvislosti s pojištěním, ať již pojistníkem nebo pojistitelem, a také pojistné částky jsou uváděny a hrazeny v české měně a jsou splatné na území České republiky.
- Rovněž veškeré doklady a dokumenty týkající se pojištění musí být účastníky pojištění předkládány v českém jazyce. V případě, že tyto byly vystaveny v cizím jazyce, musí k nim být přiložen úředně ověřený překlad do českého jazyka.
- Odvolávají-li se všeobecné, doplňkové nebo zvláštní pojistné podmínky na platné právní předpisy České republiky, rozumí se jimi platné právní předpisy České republiky.
- Po smrti pojistníka vstupuje do pojištění na jeho místo pojištěný. Totéž platí, zanikne-li právnická osoba, která byla pojistníkem. Není-li pojištěný zletilý nebo způsobit k právním úkonům, stává se pojistníkem jeho zákonný zástupce.
- Mimo sjednané pojistné je pojistitel oprávněn účtovat pojistníkovi úhrady svých nákladů dle kalkulačních zásad pojistitele a poplatky dle sazebníku.
- Administrativní poplatky účtuje pojistitel ve výši uvedené v sazebníku, který je platný a účinný ke dni provedení příslušného úkonu. Jsou-li pro prováděný úkon stanoveny limity, posuzuje je pojistitel rovněž podle hodnoty limitu uvedené v sazebníku, který je platný a účinný ke dni provedení příslušného úkonu. Dojde-li ze strany pojistitele ke změně hodnot poplatků a/nebo limitů, je pojistitel povinen zveřejnit na svých obchodních místech nové znění sazebníku nejpozději dva měsíce před jeho účinností.
- Pojistitel je oprávněn při uzavírání pojistné smlouvy, změně pojistné smlouvy, i kdykoliv v době trvání pojištění přezkoumávat zdravotní stav pojištěného, a to na základě zpráv vyžádaných s jeho souhlasem od lékařů a zdravotnických zařízení, ve kterých se léčí, jakož i pro

hlídkou lékařem, kterého mu pojistitel sám určí. Veškeré tyto na náklady pojistitele získané dokumenty se stávají vlastnictvím pojistitele a pojistitel není povinen předkládat je ostatním účastníkům pojištění k nahlédnutí nebo pořízení kopie. V případě potřeby je pojištěný povinen všechny výše uvedené zprávy a posudky pojistiteli bez zbytečného odkladu zajistit.

- Souhlas ke zjišťování a přezkoumávání zdravotního stavu dává pojištěný podpisem prohlášení v pojistné smlouvě.
- Skutečnosti, o kterých se pojistitel při zjišťování zdravotního stavu pojištěného dozví, smí použít pouze pro svou potřebu, popřípadě je může se souhlasem pojištěného sdělovat i ostatním subjektům podnikajícím v oblasti pojišťovnictví, bankovníctví a jiných peněžních služeb a asociacím těchto subjektů, jinak jen v souladu s platným zněním zákona o pojišťovnictví.
- Pojištěný se zavazuje, že v průběhu pojištění ani v průběhu šetření nutného ke zjištění rozsahu povinnosti pojistitele plnit neodvolá svůj souhlas ke zjišťování a přezkoumávání zdravotního stavu a zpracování osobních údajů dle odst. 8 tohoto článku.

Článek 17 – Sdělení a doručování písemnosti

- Sdělení, která se týkají pojištění, musí být učiněna výhradně písemně a v českém jazyce.
- Písemnosti se účastníkům pojištění doručují na jimi posledně uvedenou adresu místa trvalého nebo dlouhodobého pobytu resp. sídla; uvedl-li pojistník v pojistné smlouvě korespondenční adresu, doručují se písemnosti na tuto adresu, vždy však pouze na adresu v ČR. Pojistitel není povinen zasílat písemnosti mimo území ČR.
- Písemná podání účastníků pojištění nabývají účinnosti dnem jejich doručení. Pokud nejsou písemnosti pojistitele doručeny účastníkům pojištění z důvodu odmítnutí jejich převzetí účastníkem, považují se za doručené dnem, kdy bylo přijetí písemnosti odmítnuto. V případě vrácení záslíky poštou zpět pojistiteli po uplynutí lhůty pro převzetí stanovené vyhláškou o základních službách držitele poštovní licence je dnem doručení písemnosti poslední den stanovené lhůty.

Článek 18 – Závěrečná ustanovení

- Od všech předchozích ustanovení těchto VPP, vyjma ustanovení čl. 16 odst. 9, se pojistitel může v pojistné smlouvě odchýlit, vyžaduje-li to účel a povaha pojištění.
- Všechny spory vyplývající z životního pojištění nebo v souvislosti s ním vzniklé budou, nedojde-li k dohodě, řešeny u příslušného soudu v České republice podle českého práva.